

**Stanovisko MŠMT
k Dlouhodobému záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy
hlavního města Prahy**

Soulad s DZ ČR 2023-2027 a s vyhláškou č.15/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisu, resp. po novele č.150/2022 Sb., (dále jen „vyhláška č.150/2022 Sb.“)

Termín předložení krajem	18.3.2024
Soulad DZ s danou strukturou	ANO
Dlouhodobý záměr obsahuje samostatné části:	
a) analýza vzdělávací soustavy v kraji,	ANO
b) analýza potřeb škol a školských zařízení v kraji	NE
c) část týkající se vzdělávání ve školách a školských zařízeních, které zřizuje kraj	NE
d) vyhodnocení dosaženého stavu navazující na předchozí dlouhodobý záměr z hlediska cílů a opatření uvedených v předchozím dlouhodobém záměru,	ANO

Vyjádření MŠMT k materiálu

1) Pozitivní zhodnocení materiálu

Kladně hodnotíme přípravu vyhodnocení předchozího Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Hl. m. Prahy (dále jen „DZ HMP“).

Vyhodnocení předchozího DZ HMP se věnuje obsáhlá kapitola „2. Stručná analýza plnění dlouhodobého záměru HMP“, která je rozdělena na tři podkapitoly. V podkapitole „2.1 Dosažený stav vzdělávání a vzdělávací soustavy v HMP v období let 2020–2024“ je uvedeno vyhodnocení plnění priorit rozvoje a obecných cílů uvedených v DZ kraje 2020-2024, a které vyplývaly ze základních strategických dokumentů a programového prohlášení Rady hl. m. Prahy. Hodnocení je zpracováno přehledně podle priorit rozvoje a obecných cílů uvedených v DZ HMP 2020-2024, jedná se vždy o stručnou informaci o tom, k jakému posunu v dané oblasti došlo. Z uvedeného hodnocení vyplývá, že veškeré priority byly realizovány, ale již není uvedeno, jak byly realizovány konkrétní opatření/aktivity, jejichž prostřednictvím byly hodnocené cíle dosahovány. V podkapitole „2.2 Kvantitativní rozvoj vzdělávání v HMP na jednotlivých úrovních vzdělávací soustavy“ je podrobně zhodnocen vývoj počtu škol a školských zařízení na územní hl. m. Prahy v době platnosti DZ hl. m. Prahy 2020-2024 dle jednotlivých segmentů vzdělávání. Poslední část podkapitola „2.3 Financování regionálního školství“ se věnuje reformě financování regionálního školství, která byla odstartována od 1. 1. 2020 a vybraným projektům podpořeným z OP VVV – implementační projekty akčního plánování v území.

Pozitivně hodnotíme přehledná konkretizovaná opatření DZ HMP uvedena v 2.2.5. Střední vzdělání, 2.2.6. Konzervatoře, 2.2.7. VOŠ; 4.4. Střední vzdělání 4.5 Konzervatoře a VOŠ vycházející z opatření v oblasti

středního vzdělávání stanovená DZ ČR, analýza podporovaných oborů vzdělání na území HMP v období platnosti DZ HMP 2024–2028 a Přehled podporovaných oborů vzdělání.

Dále pozitivně hodnotíme podporu škol ve spolupráci s externími poskytovateli zájmového a neformálního vzdělávání, detailní rozpracování měřitelných a konkrétně zacílených opatření a také nadstandardně zpracované průřezové téma výchova k udržitelnému rozvoji.

Oceňujeme začlenění opatření ke zkvalitňování výuky nadaných žáků, žáků se specifickými poruchami učení a chování, aktivity k podpoře školních poradenských pracovišť, způsob plánovaného využití prostředků výzvy č. 02_23_018 Akční plánování v území-IDZ Operačního programu Jan Amos Komenský atd. Kladně také hodnotíme podrobně rozpracované téma Oblast podpory vzájemné spolupráce, komunikace a koordinace aktérů ve vzdělávání a sdílení odbornosti na všech úrovních vzdělávací soustavy

Chválíme precizní zpracování analytických podkladů, do kterých byla zahrnuta celá metropolitní oblast.

2) Zásadní připomínky k materiálu

- a) K celému dokumentu, Opatření-aktivita-Indikátor plnění – Některá opatření jsou nekonkrétní a s nejasně definovanými indikátory. Pro implementaci je potřeba aktivity a jejich indikátory více konkretizovat. Doporučujeme u indikátorů stanovit cílovou hodnotu nebo alespoň trend, dle kterého lze plnění vyhodnotit.
- b) Není zahrnuta Analýza potřeb škol a školských zařízení v kraji ani na ní navazující opatření a část týkající se vzdělávání ve školách a školských zařízeních, které zřizuje kraj.
- c) Str. 24, Tabulka 7 – Počty škol a školských zařízení ve školním roce 2019/2020 a ve školním roce 2022/2023 – Celkové součty škol (MŠ, ZŠ) za školní rok 2019/2020 neodpovídají součtu údajů z tabulky. Údaje za MŠ nejsou v souladu s údaji v Tabulce 8, údaje za ZŠ nejsou v souladu s údaji v Tabulce 9.
- d) Str. 25, 2.2.2 Základní vzdělávání – Školská zařízení pro zájmové vzdělávání – školní družiny a školní kluby – Vzhledem k předchozí analýze demografického vývoje a konstatovaným problémům se zajištěním kapacity základního vzdělávání doporučujeme zhodnotit také dostatečnost kapacit zařízení pro zájmové vzdělávání, především školních družin.
- e) Str. 39 a další, 4. Priority a rozvoj vzdělávání v jeho jednotlivých segmentech školství a vzdělávání – Kladně hodnotíme uvedení obecných cílů v kapitole a jednotlivé kroky. A dále vyzdvihujeme zpracované samostatné akční plány vztahující se k těmto tématům. Prosíme však doplnit cíle o konkrétní kroky – jsou zmíněna jen východiska a chybí aktivity, které Praha hodlá realizovat (pod pojmem Podpora není jasné jaká).
- f) Str. 39, kapitola 4 – Doporučujeme neoznačovat kapitolu názvem Priority – vzhledem k tomu, že se dále popisuje 21 obecných cílů, a nikoliv priority; nebo naopak témata prioritizovat.
- g) Str. 44, 4.1 Předškolní vzdělávání – V materiálu se uvádí, cit.: "V případě opatření I. 1.3 budou zohledňována další stanoviska relevantních autorit, institucí a subjektů – zejména stanovisko příslušné městské části HMP." Žádné opatření I. 1.3 však uvedeno není.
- h) Str. 50, Opatření v oblasti základního vzdělávání stanovené DZ HMP – V rámci Prahy je velmi vysoký podíl žáků vzdělávan mimo hlavní vzdělávací proud (ve školách podle ustanovení § 16 odst. 9, které však nejsou primárně ZŠ speciální). V kritériích proto postrádáme opatření vedoucí ke snížení počtu takto vzdělávaných žáků.
- i) Str. 68, VI Speciální vzdělávání, školská poradenská zařízení – Požadujeme začlenit opatření vedoucí ke zvyšování kapacit škol či tříd zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona. Samotný kraj uvádí v textu

na str. 28 akutní nedostatek kapacit pro speciální vzdělávání. Zároveň požadujeme začlenit opatření k podpoře vzdělávání pedagogických pracovníků v hlavním vzdělávacím proudu v práci s heterogenními kolektivy, podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně nadaných.

- j) Str. 68, 4.6 Speciální vzdělávání, školská poradenská zařízení – Není uveden obsah opatření VI.1.2.
- k) Str. 75-76, 4.9 – Velmi oceňujeme zahrnutí opatření v oblasti IX. 2. a IX.3 a všech aktivit uvedených v rámci těchto opatření. Praha přesunula do bytů v komunitě největší část z péče zajišťované dětskými domovy ze všech krajů ČR. S ohledem na závazky ČR vyplývající z Úmluvy o právech dítěte, úkoly resortu školství stanovené vládou ČR v Národní strategii ochrany práv dětí 2021-2029 a řadu dalších důvodů, si dovoluujeme Hlavnímu městu Praze navrhnout, aby zvážil zahrnutí dalších opatření zaměřených na transformaci dětských domovů.
- l) Str. 93 a násl., 5.1 Podpora pedagogických a nepedagogických pracovníků – Oceňujeme maximální snahu HMP o zatraktivnění pedagogických (a nepedagogických) pozic ve školství (alokace financí na posílení mzdových prostředků, benefit bytu z bytového fondu HMP). U ostatních opatření, zejména těch orientovaných na DVPP a získávání kompetencí (XI. 1.3, 1.4, 1.5, 1.6) však postrádáme kvalitně nastavené indikátory plnění. Míra/četnost/počet realizovaných opatření nepochybně představuje hodnotný ukazatel, co do možnosti vyhodnocení dopadu jednotlivých opatření je však nedostatečný. Doporučujeme rozšíření indikátorů o zpětnovazební mechanismus - např. monitoring výstupů z inspekční činnosti ČSI na území HMP či podniknutí šetření přímo mezi dotčenými pedagogy.

3) Doporučení ke krajskému DZ

- a) Str. 44 a dále, 4.1 Předškolní vzdělávání – DZ HMP nereflektuje záměr uvedený v DZ ČR snížit počet odkladů školní docházky.
- b) Str. 58, 4.4 Analýza podporovaných oborů vzdělání na území HMP v období platnosti DZ HMP 2024 – 2028 Střední vzdělávání, v textu uvedeno: V rámci podpory sportovního nadání na území HMP, má HMP jako zřizovatel záměr zřídit gymnázium s oborem vzdělání Gymnázium se sportovní přípravou – kód: 79-42-K/41. hl.m. Praha již sportovní gymnázium má, jedná se o Gymnázium Přípotoční, Praha 10. Z textu není zřejmé, zda existuje záměr zřídit ještě jedno sportovní gymnázium kromě stávajícího. Doporučujeme vysvětlit, upřesnit.
- c) Str. 73, 4.8 Jazykové vzdělávání, školská zařízení a služby, 4.10.7 Komunikační kompetence v cizích jazycích a podpora mobility a mezinárodní spolupráce škol a školských zařízení – V jazykovém vzdělávání žádáme doplnit podporu rodilých mluvčích ve školách.
- d) Str. 73, 87-88, 4.8 Jazykové vzdělávání, školská zařízení a služby, 4.10.7 Komunikační kompetence v cizích jazycích a podpora mobility a mezinárodní spolupráce škol a školských zařízení – Kap. 4.8 se soustředí především na potřeby žáků s OMI, doporučujeme provázat odkazem na kap. 4.10.7, kde je podpora cizích jazyků a související mezinárodní spolupráce velmi dobře popsána, doporučujeme cílovou skupinu podpory rozšířit i na ZŠ.
- e) Str. 75, 4.9 Preventivně výchovná péče, ústavní a ochranná výchova, odborná péče v dětských domovech – Doporučujeme upravit uvedený text: "*Zásadní bude správné nastavení spolupráce rodiny a školy, proto, aby dítě mohlo čerpat maximální možnou podporu a také, aby škola vůbec mohla poskytovat optimální prostředí a klima.*" na: "*Zásadní bude správné nastavení spolupráce rodiny a školy, aby dítě mohlo čerpat maximální možnou podporu a také pro to, aby škola vůbec mohla poskytovat optimální prostředí a klima.*"

- f) Str. 83-84, 4.10.4 – Pozitivně hodnotíme podporu supervize pedagogických pracovníků a zapojení škol do systému podpory a rozvoje kvality školské primární prevence. Doporučujeme začlenit motivaci škol do zapojení do systému evidence preventivních aktivit (SEPA) a nastavit příslušné opatření.
- g) Str. 87, X 10.2 Podpora zavádění formativního hodnocení – indikátor "vytvoření vzdělávacího programu pro pedagogy". Doporučujeme blíže vysvětlit, proč má HMP potřebu takový program vytvářet.
- h) Str. 103-104, Opatření H.4. Vytváření podmínek pro další vzdělávání občanů – Oceňujeme podporu škol jakožto center celoživotního učení a využíváme systému NSK s využitím výsledků projektu Upskilling. Doporučujeme doplnit i některé další aktivity a opatření naplňující opatření H4 DZ ČR 2024-2027. Jedná se zejména o oblast podpory poradenské činnosti, celoživotního učení a dalšího vzdělávání, kariérového poradenství pro dospělé, metodické činnosti v této oblasti pro zřizovatele škol, školy, ale i jiné instituce. Dále doporučujeme zahrnout popis aktivit/opatření podporujících rozvoj vzdělávání dospělých v oblasti dalšího neprofesního vzdělávání – funkčních gramotností, základních dovedností a digitálních kompetencí s využitím regionální sítě poskytovatelů vzdělávání z řad paměťových institucí, knihoven, science center, univerzit apod., neboť tyto aktivity přirozeně a tradičně v institucích a organizacích zřizovaných HMP probíhají a jejich zmínění a zařazení do DZ je proto maximálně vhodné.

Prosíme Vás o zaslání stanoviska ke zde uvedeným připomínkám, zejména zásadním.

Upozorňujeme, že Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy kraje byl posuzován z hlediska souladu s vyhláškou č.150/2022 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv, nikoliv z hlediska souladu s výzvou Operačního programu J. A. Komenský č. 02_23_018 Akční plánování v území – IDZ. Dle pravidel výzvy však musí implementační aktivity uvedené v žádosti o podporu zohledňovat zásadní připomínky uvedené ve vyjádření MŠMT k DZ kraje.

Doporučujeme projektový záměr plánovaný k předložení do této výzvy ještě konzultovat s Řídicím orgánem Operačního programu J. A. Komenský prostřednictvím osobní či online konzultace.

Přejeme Vám hodně zdaru při realizaci stanovených cílů v rámci Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Vašem kraji. V případě potřeby nás neváhejte kontaktovat.

S pozdravem

**Mgr.
Jan
Mareš
MBA**

Digitálně
podepsal Mgr.
Jan Mareš MBA
Datum:
2024.04.16
10:18:49
+02'00'

Mgr. Jan Mareš, MBA.

Vrchní ředitel sekce vzdělávání a mládeže